

Inleiding

Het bestemmingsplan voorziet in het toestaan van de bouw en het gebruik van 3 windturbines met bijhorende apparatuur en infrastructuur binnen de huidige bestemmingen nabij de A2/A27 ten zuiden van Vianen.

Vanaf 18 juni 2014 tot en met 29 juli 2014 heeft het ontwerpbestemmingsplan Windpark Autena ter visie gelegen. Een ieder heeft de mogelijkheid gehad om, binnen de bovengenoemde periode van zes weken dat het ontwerpbestemmingsplan ter visie heeft gelegen, een zienswijze in te dienen. In totaal zijn 501 zienswijzen per post ontvangen, afkomstig van 356 unieke adressen, bestaande uit 348 huishoudens, 5 verenigingen/stichtingen, 2 overheidsinstanties en één bedrijf. Daarnaast zijn via de website www.windmolenparkautena.nl 465 zienswijzen ingediend door 303 huishoudens die uitgeprint en overhandigd zijn. Hiervan hebben 86 huishoudens echter tevens een zienswijze per post ingediend. Daarnaast valt op dat 151 huishoudens in 2012 een zienswijze via de website hebben geplaatst, maar er geen ingediend hebben in 2014. In een aantal gevallen zijn per adres dus meerdere zienswijzen ingediend. In veel gevallen is gebruik gemaakt van een standaard zienswijze al dan niet voorzien van een aanvulling.

De verdeling van de binnengekomen zienswijzen over dorpskernen, gerelateerd aan huishoudens is als volgt aan te geven:

	Per post ingediende zienswijze	Website 2014	Post + website 2014	Website 2012	Totaal
Hagestein	182	19	201	45	246
Vianen	160	30	190	62	252
Everdingen	0	8	8	15	23
Zijderveld	1	1	2	4	6
overige	5	8	13	25	28
Totaal	348	66	414	151	565

In deze Nota van Antwoord zijn de ingediende zienswijzen over het bestemmingsplan opgenomen. Gelet op de vele zienswijzen waarbij een aantal specifieke onderwerpen vaak terugkomen is er voor gekozen om de zienswijzen per thema te beantwoorden. Daardoor ontstaat een totaalbeeld per thema hetgeen voor alle betrokkenen meer overzichtelijk is.

Hieronder is eerste de thematische beantwoording van de zienswijzen opgenomen, gevolgd door een tabel met een beknopte samenvatting van de zienswijze met een reactie, meestal door verwijzing naar de thematisch beantwoording omdat veel onderwerpen in de zienswijze dezelfde inhoud hebben. De standaard zienswijzen die zijn ingediend, al dan niet met aanvulling zijn verwerkt onder één “reclamant” waarbij vermeld is door hoeveel deze is ingediend. De gehele nota dient te worden gelezen als reactie op de ingebrachte zienswijzen, ook als dat niet specifiek bij een bepaalde reclamant is aangegeven.

Beantwoording ingekomen zienswijzen per thema

Gezondheidsrisico's

Met de effecten voor de omwonenden is in het voortraject zorgvuldig rekening gehouden. Daarbij heeft de gemeente een beroep gedaan op de GGD Regio Utrecht omdat daar de deskundigheid aanwezig is om over dit onderwerp een gefundeerd advies te geven. Van de GGD is een rapportage ontvangen dat specifiek is toegespitst op dit initiatief zoals dat is neergelegd in het ontwerpbestemmingsplan. De GGD heeft stilgestaan bij de beoordeling van het geluid van windturbines in het algemeen. Daarnaast is uitgebreid ingegaan op de beoordeling in de concrete situatie rondom Windpark Autena. Daarbij is via de onderwerpen “slaapverstoring”, “laagfrequent geluid”, “hoorbaarheid windturbinegeluid” en “hinder door geluid” een beoordeling van het geluid van Windpark Autena voor de omgeving uitgevoerd. Daarnaast is door de GGD een beoordeling van de visuele aspecten uitgevoerd waarbij visuele verstoring en slagschaduw in het algemeen maar ook in deze concrete situatie zijn bekeken.

De conclusie van de GGD, waarvan het gehele rapport als bijlage 13 is toegevoegd aan de toelichting bij het bestemmingsplan, luidt:

Conclusie

- Slaapverstoring door windturbinegeluid is hier waarschijnlijk niet aan de orde.
- Er kan, ondanks de nabijheid van rijkswegen, bij bepaalde atmosferische omstandigheden, op bepaalde tijden, bij een beperkt aantal woningen toch sprake zijn van hinder door geluid van windturbines.
- Vanuit gezondheid kan geen eenduidig oordeel worden gegeven over visuele verstoring.
- Het optreden van slagschaduw wordt beperkt door een wettelijk voorschrift, maar dit kan mogelijk verder worden beperkt zonder dat dit hoeft te leiden tot veel productieverlies.

Op grond van het gemotiveerde advies van de GGD menen wij dat de effecten op de gezondheid van omwonenden en ook voor tijdelijk in het gebied verblijvende personen beperkt zijn en daarmee aanvaardbaar. Ook in combinatie met de snelwegen. De windturbines zullen in een aantal gevallen hoorbaar zijn. Afhankelijk van de persoonlijke beleving kan een bewoner gehinderd worden, maar de kans daarop is klein en mocht het al plaatsvinden, dan zal dat niet in een omvang zijn dat de gezondheid daaronder te lijden zal hebben.

Voor wat betreft angst voor epilepsie als gevolg van stroboscopische effecten kan worden opgemerkt dat zulks niet kan optreden omdat de huidige generatie windturbines langzaam draaiende rotorbladen heeft waardoor het stroboscopisch effect een dermate lage frequentie heeft dat de slagschaduw niet tot epilepsie kan leiden.

Tot slot moet worden opgemerkt dat van het veroorzaken van straling door windturbines geen sprake is, zodat niet hoeft te worden gevreesd dat daarvan negatieve effecten zullen of kunnen optreden.

Sommige reclamanten verwijzen naar onderzoeken van Nina Piermont, dr. Alves-Pereiro en anderen waarin conclusies over gezondheidseffecten van windturbines zijn opgenomen. Deze onderzoeken zijn veelal niet representatief en worden niet door de GGD of RIVM onderschreven, zodat daar vooralsnog weinig waarde kan worden gehecht. Gelet op de informatie die binnen Nederland bekend is en gehanteerd wordt, hoeft niet te worden gevreesd voor gezondheidseffecten als gevolg van windturbines, zoals in de jurisprudentie ook regelmatig wordt onderschreven.

Aantasting leefomgeving en woongenot, onder meer door geluidsoverlast, trillingen, slagschaduw, lichtverontreiniging, veiligheid

De omgeving verandert door de komst van de windturbines, zoveel is zeker. Dat er daarmee ook een verandering optreedt voor het leef- en woongenot van omwonenden is veel minder zeker. Zoals uit de onderzoeken op het gebied van geluid en slagschaduw blijkt, en hetgeen ook door de GGD wordt geconcludeerd is er slechts een kleine kans op hinder. Omdat aan de normen worden voldaan, is de eventuele hinder in elk geval aanvaardbaar. Zelfs in cumulatie met de effecten van de snelwegen in de nabijheid zal er geen sprake van zijn van onaanvaardbare hinder. Daarmee is het dus ook aannemelijk dat het leef- en woongenot niet in belangrijke mate zullen wijzigen.

Voor wat betreft de vrees voor trillingen (anders dan geluidstrillingen): de windturbines zullen nauwelijks leiden tot trillingen. Hooguit zal voor de bouw bij het gebruik van heipalen kortstondige trillingen kunnen optreden, maar tijdens de exploitatiefase treden nauwelijks trillingen op. Deze zullen slechts direct naast de windturbine wellicht nog kunnen worden opgemerkt.

Door het gebruik van niet-reflecterende coating op rotorbladen zal lichtschildering nauwelijks of niet optreden.

Lichtverontreiniging door het gebruik van signaleringsverlichting op de windturbines zal beperkt blijven tot dat wat strikt noodzakelijk is voor de vliegveiligheid. Overdag zal de witte obstakelverlichting nauwelijks of niet waarneembaar zijn omdat deze naar boven is gericht. Ook de rode obstakelverlichting in de nachtperiode is naar boven gericht en daarmee op korte afstand niet of nauwelijks waarneembaar zijn. Overigens is er reeds sprake van een verlichte omgeving door de aanwezigheid van snelwegverlichting in de directe omgeving. Van grotere afstand zal de rode

obstakelverlichting mogelijk wel zichtbaar zijn. Dat wordt in deze omgeving niet al bezwaarlijk beschouwd. Overigens is de verwachting dat in de nabije toekomst de zichtbaarheid ervan op leefniveau zal verminderen door de verdere technische ontwikkelingen op dit gebied. De veiligheidssituatie voor de omgeving is door middel van onderzoeken door deskundigen in beeld gebracht en is daardoor getoetst aan de geldende normen. Zowel als zelfstandige activiteit, maar ook in combinatie met de (te verbreden) nabijgelegen snelweg A2 is er geen sprake van veiligheidsrisico's die afwijken van de gebruikelijke, aanvaardbare situatie. Daarbij is ook het falen van een windturbine (zoals het afbreken van een rotorblad) betrokken. Incidenten met windturbines komen uiteraard voor, zoals dat bij elke technische installatie het geval kan zijn. Door de voorgeschreven typeveiligheids certificering blijft dat echter beperkt tot een aanvaardbaar niveau. Uiteraard blijft het zorgwekkend dat de brandweer in geval van brand de gondel niet kan bereiken zodat mogelijk grote schade of persoonlijke ongevallen kunnen voordoen. Die risico's blijven echter beperkt tot de directe omgeving van de windturbine zelf en zullen niet in de grotere nabijheid tot onveilige situaties leiden. Het werken op dergelijke hoogte aan deze werktuigen brengt veiligheidsrisico's met zich mee. Er gelden daarvoor ook strikte regels vanuit ARBO-wetgeving. Het risico is daardoor beperkt en is naar onze mening niet dusdanig dat windturbines daardoor niet meer gebouwd zouden mogen worden

Aantasting van de omgeving / beleid gemeente

Bij de afweging van belangen is zorgvuldig onderzocht of de ruimtelijke ontwikkeling een aantasting van de omliggende percelen/bestemmingen tot gevolg zou hebben en zo ja, of die aantasting dan aanvaardbaar is. Uit de onderzoeken is gebleken dat de gevolgen voor de omgeving (ruim) binnen alle wettelijke normen en richtlijnen blijven. Natuurlijk zal er een (landschappelijke) verandering in de omgeving optreden maar er is geen sprake van een zodanige invloed dat daardoor zou moeten worden afgezien van het meewerken aan deze maatschappelijk belangrijke ontwikkeling. Bij een goede ruimtelijke ordening is het onder meer van belang dat de bestemmingen in een groter gebied met elkaar in overeenstemming zijn en elkaar niet onevenredig nadelig beïnvloeden. Dat is in dit geval zeker aan de orde: de windturbines op de 3 locaties in het vooral agrarisch gebied hebben geen nadelige invloed op de (voorzienbare toekomstige) bestemmingen in de omgeving. De thans aanwezig rust in het gebied is ter plaatse van de locaties voor de windturbines door de aanwezigheid van de snelweg A2 reeds beperkt. Door de windturbines zo dicht mogelijk bij de snelweg te plaatsen blijft de akoestische invloed op het gebied ook beperkt. De aantasting van de rust blijft ook beperkt door het slechts langzaam draaien van de windturbines, ook bij hogere windsnelheden.

Overigens is het plan, anders dan sommige reclameanten aangeven, in overeenstemming met de Landschapsvisie van de gemeente. In deze recent door de gemeenteraad vastgestelde visie is ook al erkend dat grote windturbines een grote invloed hebben op het landschap. Inderdaad is daarin opgenomen dat grote windturbines niet passen bij de kleinschaligheid van het landelijk gebied van Vianen, maar tevens is expliciet opgenomen dat de 3 grote windturbine bij knooppunt Everdingen wel worden geplaatst vanwege de plaatsing op de overgang naar het stedelijke gebied.

De Toekomstvisie 2025 geeft richting aan de toekomst, daar waar deze ontwikkeling reeds is opgenomen in de Landschapsvisie van de gemeente zodat er geen strijd kan bestaan met de Toekomstvisie 2025.

Horizonvervuiling / aantasting van het landschap en uitzicht / interferentie met het historisch stadscentrum van Vianen

De landschappelijke aspecten zijn van groot belang geweest bij de afwegingen over dit plan. Het landschap en het uitzicht op deze omgeving verandert door de windturbines. Afhankelijk van de subjectieve beoordeling wordt dit beschouwd als positief dan vervuiling van de horizon. De windturbines hebben forse afmetingen die inmiddels in Nederland als gebruikelijk worden beschouwd. In paragraaf 5.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan is uitgebreid stilgestaan bij de landschappelijke context. De visualisaties in de toelichting bij het bestemmingsplan geven een getrouw beeld van de te verwachten situatie vanuit diverse zichtpunten. Hoewel we begrijpen dat niet iedereen windturbines met de gegeven maatvoering een positieve toevoeging aan het landschap vinden, vinden wij de gevolgen voor het landschap, gelet op deze omgeving, aanvaardbaar onder meer vanwege de koppelingen (landmark) met de snelweg A2, knooppunt Everdingen en de begrenzing van het stedelijke gebied. Vanuit het historische stadscentrum van Vianen zal er nauwelijks tot geen zicht zijn op de windturbines vanwege de grote afstand en tussengelegen afschermdende bebouwing. Vanuit het centrum wordt het zicht op hoge, ver weggelegen bouwwerken reeds beperkt door relatief lage bebouwing die juist in het stedelijke gebied veelvuldig aanwezig is.

Aantasting van natuurgebied / effecten Ecologische Hoofdstructuur

De ligging van het plangebied is nadrukkelijk overwogen en voordat het initiatief voor het bestemmingsplan in procedure is genomen is terdege onderzoek verricht naar de invloed van de windturbines op de natuurgebieden in de omgeving. Daarbij is zowel naar de Natura2000-gebieden als onderdelen van de Ecologische Hoofdstructuur gekeken. Uit de onderzoeken is gebleken dat er geen negatieve effecten zullen optreden op deze gebieden. Effecten op Natura2000-gebieden zijn uitgesloten en de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS worden niet aangetast. Er is geen aanleiding om aan deze onderzoeken te twijfelen zodat de effecten op natuurgebieden niet anders dan afwezig of hooguit zeer beperkt moeten worden beschouwd.

Aantasting van natuur (flora en fauna)

Zoals is onderzocht door terzake deskundigen komen er in het gebied enkele beschermde soorten voor (zie paragraaf 5.2 van de toelichting bij het bestemmingsplan). Door mitigerende maatregelen die worden getroffen, is er slechts sprake van een zeer beperkte invloed daarop. Een

onthefing van de Flora- en faunwet is niet nodig, waaruit mede blijkt dat de gevolgen voor flora en fauna zeer beperkt of nihil zijn. Voor aantasting van de natuurwaarden (flora en fauna) in deze omgeving hoeft daarom niet te worden gevreesd.

Waardedaling woningen / financiële gevolgen omgeving

Of woningen of andere onroerende zaken in waarde dalen als gevolg van deze planologische ontwikkeling is afhankelijk van de concrete situatie. Uit jurisprudentie blijkt dat waardedaling voor onroerende zaken in de nabijheid van een windturbinepark beperkt blijft tot de directe omgeving. Aangezien binnen de directe invloedssfeer van de windturbines geen woningen of andere gevoelige onroerende zaken voorkomen, hoeft niet te worden gevreesd voor een significante waardedaling van onroerende zaken. Of er planschade optreedt is onder meer van waardedaling afhankelijk maar ook nog van andere factoren (zoals voorzienbaarheid en maatschappelijk risico). Indien een omwonende meent dat er planschade optreedt kan, na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan, een verzoek tot vergoeding daarvan worden ingediend bij de gemeente.

Overigens is met initiatiefnemer een overeenkomst gesloten waarbij zowel de kosten voor de bestemmingsplanprocedure als ook eventueel door de gemeente uit te keren vergoeding van planschade voor zijn rekening en risico komt. De omvang aan eventueel uit te keren planschade wordt vanwege de afstanden van de onroerende zaken tot aan het windpark, in combinatie met de ligging van het windpark nabij een reeds overlast veroorzakende snelweg en mede gelet op de planschadejurisprudentie als beperkt ingeschat zodat dit niet de economische uitvoerbaarheid van het plan aantast.

Het exploiteren van de windturbines is voor rekening en risico van de initiatiefnemer. Er treedt derhalve geen economische schade voor de gemeente op. De gevolgen voor de omgeving zijn voor wat betreft economische schade beperkt.

Afname toerisme

De toeristen zijn bekend met en gewend aan de aanwezigheid van windturbines overal in Nederland en ook in de provincie Utrecht zodat een nadelige invloed van de windturbines op de recreatieve sector niet voor de hand ligt. Zeker omdat binnen de akoestische invloedssfeer van de windturbines geen verblijfsrecreatie aanwezig is hoeft niet te worden gevreesd voor afname van het toerisme.

Nut en noodzaak (laag of geen rendement, subsidies nodig, alternatieve locaties en alternatieve vormen van duurzame energie)

Voor windenergie heeft de Rijksoverheid als doelstelling geformuleerd dat er 6000 MW op land in 2020 én 4450MW op zee in 2023 gerealiseerd moet zijn. Om deze doelstellingen te behalen zijn alle mogelijke locaties van belang om te realiseren.

Naast windenergie zijn er ook doelstellingen geformuleerd voor andere technologieën. Windenergie is voor Nederland een belangrijke technologie om te benutten aangezien windenergie op dit moment één van de goedkoopste duurzame bronnen is.

Zonne-energie is niet goedkoper dan windenergie. Zonne-energie kost ongeveer 14 cent per kWh¹, windenergie kost ongeveer 8¹ cent per kWh. Zonne-energie is daarmee ongeveer 2 keer zo duur als windenergie. Bovendien is er voor het opwekken van dezelfde hoeveelheid elektriciteit met zonne-energie een zeer groot oppervlak met zonnepanelen noodzakelijk wat in dit geval overeenkomt met ongeveer 200.000 vierkante meter aan zonnepanelen geïnstalleerd op een ideale positie (richting het zuiden op een hoek van 30-36 graden en geen beschaduwing).

Windenergie kan nog niet op marktwaarde concurreren met fossiel opgewekte energie, dit is de reden dat windenergie wordt gesubsidieerd. Bij het bepalen van de 'echte energieprijis' telt echter niet alleen de marktwaarde mee, maar ook verborgen kosten. Dat zijn de kosten van onder meer de schade die fossiele brandstoffen toebrengen aan de gezondheid, ecosystemen en landbouw, en de kosten als gevolg van de temperatuurstijging. Die kosten zijn lastig te becijferen. In de studie van CE Delft en Ecofys² worden ze alleen meegenomen voor CO₂: ze komen uit op €50 per ton CO₂. Verbruikers betalen deze kosten niet. Dat betekent dat de samenleving – ook die van de toekomst – de huidige (groot)gebruikers van fossiele energie subsidieert. Ooit, nu of in de toekomst, draaien mensen immers op voor deze kosten. Dit is de reden dat windenergie wordt gesubsidieerd. Het is dus lastig om energievormen eerlijk te vergelijken.

Windenergie op land is veel goedkoper dan windenergie op zee. Dit is de voornaamste reden om niet alleen voor wind in zee te kiezen. Daarnaast is er in Nederland niet voldoende ruimte beschikbaar voor windenergie om óók de wind op zee doelstelling op land te kunnen realiseren. Daarnaast gaat het hier om een dubbeldoelstelling: er moet én op zee én op land worden gebouwd.

Recent, bij brief van 23 april 2014 heeft de Minister van Economische Zaken aan de Tweede Kamer nogmaals uiteengezet dat nut en noodzaak van windenergie, vanwege ophef naar aanleiding van een onderzoek van de heer Lukkes. De brief is opgenomen als bijlage 14. Wij onderschrijven nut en noodzaak van windenergie in zijn algemeenheid zoals de Minister dat aangeeft en in het bijzonder ook op deze locatie. Initiatiefnemer kan deze locatie voldoende rendabel exploiteren, weliswaar met subsidie maar dat geldt voor alle locaties in Nederland.

Andere opwekmogelijkheden voor duurzame energie zijn veelal nog te duur (zonne-energie met een kostprijs van circa 14 cent per kWh, zie hierboven) of staan nog in de kinderschoenen zodat daar qua opbrengst nog niet veel van mag worden verwacht.

Andere locaties voor windturbines zijn binnen onze gemeente niet aan de orde, die zijn er ook gewoonweg niet. De locatie voor windpark Autena is opgenomen in het provinciaal beleid zodat ook vanuit die gedachte rekening moet worden gehouden dat de locatie voor windenergie

---

¹ Conceptadvies basisbedragen SDE+ 2015 voor marktconsultatie, ECN, mei 2014

² Overheidsingrepen in de energiemarkt, CE Delft en Ecofys, juni 2011

zal worden benut. Er bestaat namelijk, ook voor de provincie, wel de noodzaak de landelijke vastgestelde targets te realiseren. De druk vanuit de rijksoverheid om windturbines te plaatsen is groot. Daarbij heeft de provincie met de Crisis- en herstelwet een instrument in handen gekregen om die gemeenten die niet meewerken aan de, door de provincie gewenste, ontwikkeling van windparken van tussen 5 tot 100 MW, zoals hier het geval is, te passeren en zelf een plan te realiseren. De gemeente hecht er belang aan zelf de regie te behouden en vindt bovendien deze locatie geschikt en aanvaardbaar, reden waarom het initiatief in een bestemmingsplan is neergelegd.

Conclusies thematische beantwoording

Er bestaat geen aanleiding om het ontwerp aan te passen.

Beantwoording ingekomen zienswijzen per indienende reclamant

Alle tegen het ontwerpbestemmingsplan ingediende zienswijzen zijn tijdig ingediend. De via de website ingediende zienswijzen zijn niet voorzien van een handtekening. Deze zienswijzen zijn echter behandeld als volledig, omdat de inhoud ervan niet afweek van andere zienswijzen die zonder daaraan klevend gebrek zijn ingediend.

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
0	Rijkswaterstaat		
0a.	Overdraai van rotorbladen boven de snelweg moet worden voorkomen. Omdat er een bijzondere situatie bestaat met een verzwaarde rijtaak in een snelwegknooppunt dient de middelste molen in westelijke richting te worden verplaatst over een afstand van 10-15 meter.	Hoewel de uitbreiding van de snelweg vooralsnog niet is voorzien, is het voorkomen van overdraai tot op 15 meter van de huidige snelweg in het bestemmingsplan mogelijk. Deze kleine verschuiving heeft geen noemenswaardige effecten op de uitgevoerde onderzoeken zodat een actualisatie hiervan niet nodig is.	Ja, verbeelding wordt dusdanig aangepast dat de afstand van het overdraaigebied tot de huidige snelweg (rijstrook) minimaal 15 meter zal bedragen.

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
0b.	Uitbreiding van het Knooppunt Everdingen is vooralsnog niet waarschijnlijk maar het is van belang procesafspraken te maken voor het geval de Barro/Rarro-reservering toch gebruikt gaat worden.	Er is tussen initiatiefnemer en reclamant inmiddels overeengekomen dat, in geval de Barro/Rarro-reservering gebruikt gaat worden, met het oog op de verkeersveiligheid, nader overleg zal worden gevoerd over een mix van overige beheersmaatregelen (rijsimulatieonderzoek, snelwegontwerp en gebruiksrestricties turbines)	Nee
0c.	Het is van belang om de Nota van Beantwoording van de Inspraakreacties aan het bestemmingsplan toe te voegen.	Er is een nota van Beantwoording van Inspraak- en vooroverlegreacties opgesteld zodat deze kan worden toegevoegd. Zie daarvoor bijlage 15.	Nee
0d.	Het is van belang dat het aanvullende verkeersveiligheidsonderzoek aan het bestemmingsplan wordt toegevoegd.	Het aanvullende verkeersveiligheidsonderzoek is inmiddels beschikbaar en wordt toegevoegd aan het bestemmingsplan als bijlage 16.	Nee
00	Waterschap Rivierenland		
00a.	In de Verbeelding is het oostelijk deel van de aanwezige waterloop categorie A, gelegen ten noorden van de Autenasekade, niet geheel bestemd als Water. Dit deel van de waterloop dient alsnog bestemd te worden als Water.	Het betrokken gedeelte is in het huidige bestemmingsplan niet als Water bestemd. Dit zal alsnog worden opgenomen in de Verbeelding.	Ja, verbeelding wordt dusdanig aangepast dat het de waterloop als Water wordt bestemd.
00b.	Ten zuiden van de Autensaekade is een deel van de waterloop categorie B bestemd als Water. Dit is vanuit het waterschap niet noodzakelijk.	Het betrokken gedeelte is in het huidige bestemmingsplan ook bestemd als Water, zodat deze bestemming nu blijft gehandhaafd.	Nee
00c.	Er is voor de uitvoering een watervergunning vereist. Daarin zouden nadere technische eisen aan het plan kunnen worden gesteld. E.e.a. dient voor de vergunning nader te worden uitgewerkt.	Voor het bestemmingsplan is thans voldoende dat de Waterwet en watervergunning de uitvoering van het plan niet in de weg staan zoals wij uit de zienswijze begrijpen. Dat voor de watervergunning t.z.t. een aantal aspecten nader dient te worden uitgezocht wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
1.	Reclamant 1		
1a.	Horizonvervuiling: windturbines zijn niet in verhouding met de omgeving.	Zie thematische beantwoording.	Nee
1b.	Aantasting natuurgebied Autena/Bolgerije.	Zie thematische beantwoording.	Nee
1c.	Vrees voor geluidshinder: I. geluidniveau met 5-6 dB omhoog II. 's nachts meer geluid vanwege minder omgevingsgeluid III. Pulserend karakter dus hinderlijker	Zie thematische beantwoording.	Nee
1d.	Vrees voor lichtverontreiniging door slagschaduw en lichtflitsen op de windturbines (ook in donker).	Zie thematische beantwoording.	Nee
1e.	Slagschaduw gaat meer dan 1 kilometer reiken.	Zie thematische beantwoording.	Nee
1f.	Waardedaling van de woningen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
1g.	Opbrengst is minimaal en subsidie-afhankelijk – niet rendabel.	Zie thematische beantwoording.	Nee
2.	ARAG rechtsbijstand		
2a.	Inbreuk op het landschap en uitzicht aantasten, in strijd met Landschapsvisie van de gemeente Vianen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
2b.	Gelegen naast EHS en een ecologische verbindingzone.	Zie thematische beantwoording.	Nee
2c.	Vanwege 150 meter afstand geplande locatie tot uitloop van het bedrijf worden nadelige gevolgen voor bedrijfsvoering en uitbreidingsmogelijkheden verwacht door (laagfrequent) geluid, trillingen, slagschaduw etc.	Zie thematische beantwoording.	Nee
2d.	Mogelijk grote financiële gevolgen vanwege eisen die gesteld worden aan biologische kippenhouderij, de gemeente wordt bij voorbaat aansprakelijk gesteld.	Er is geen enkele aanleiding om aan te nemen dat er eisen aan een biologische kippenhouderij worden gesteld die een relatie hebben met dit plan. In zijn algemeenheid gaan windturbines zonder problemen samen met (pluim)veehouderij gezien de vele jaren	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>ervaring met de exploitatie van windturbines in het buitengebied, zowel in Nederland als wereldwijd. In de brochure “Kippenuitloop Gezond en Groen, Inspiratie en ideeën voor ontwerp en uitvoering” van het Louis Bolk instituut staat het volgende: “Kippen zijn van oorsprong bosdieren en hebben een vorm van beschutting nodig om zich veilig te voelen. De kip gaat van nature graag naar buiten. Het is daarom belangrijk om op verschillende plekken in de uitloop beschutting te creëren. Indien beschutting ontbreekt of te ver weg is, zullen er weinig kippen naar buiten gaan en zullen ze zich voornamelijk rond de stal ophouden”. Kippen zullen dus geen last hebben van de beperkte slagschaduw op het perceel, doordat ze, ook buiten, vooral in de beschutte, beschaduwde gebieden verblijven. Overigens is vanuit hetzelfde huishouden in oktober 2013 verzocht om medewerking aan het plaatsen van windturbines in het uitloopgebied van de kippenhouderij, zodat voor negatieve gevolgen kennelijk toch niet wordt gevreesd.</p>	
2e.	Er is geen rekening gehouden met cumulatieve effecten van de snelweg (geluid, ook bij verbreding, verkeersveiligheid A2).	Zie thematische beantwoording.	Nee
3.	Reclamant 3		
3a.	Het is bekend dat tot 1500 meter overlast optreedt. Gemeente zou bewoners moeten vrijwaren van overlast.	Zie thematische beantwoording.	Nee
3b.	Gevaar voor dieren (vogels) bij passeren van de windturbines.	Zie thematische beantwoording.	Nee
3c.	Landschapsvervuiling – windturbines passen niet in het landschap van het buitengebied.	Zie thematische beantwoording.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
3d.	Veel kosten voor plaatsen en onderhoud windturbines. Zonnepanelen zijn een beter alternatief. Er is te weinig aandacht besteed en onderzoek gedaan naar alternatieven.	Zie thematische beantwoording.	Nee
4.	Reclamant 4		
4a.	Locatie maakt deel uit van Groene Hart, een natuurgebied. Onbegrijpelijk dat de status Groene Hart/natuurgebied wijzigt om windturbines mogelijk te maken.	Zie thematische beantwoording.	Nee
4b.	Vrees voor gezondheidsrisico's (geluidhinder, slagschaduw – stroboscoopeffect en andere klachten).	Zie thematische beantwoording.	Nee
4c.	Horizonvervuiling, windturbines zijn lelijk.	Zie thematische beantwoording.	Nee
5.	Reclamant 5		
5a.	Waardedaling van het huis nu potentiële kopers zullen gebied niet eens overwegen om te gaan wonen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
5b.	Rendement: onderhoud weegt niet op tegen opbrengst. Het is alleen haalbaar door subsidies. Is het algemeen belang er wel mee gediend?	Zie thematische beantwoording.	Nee
6.	Reclamant 6		
6a.	Vrees voor geluidsoverlast.	Zie thematische beantwoording.	Nee
6b.	Vrees voor slagschaduw.	Zie thematische beantwoording.	Nee
6c.	Bederven van het uitzicht, aantasten prachtige landschap.	Zie thematische beantwoording.	Nee
6d.	Vrees voor beschadigingen door trillingen in bodem en lucht.	Zie thematische beantwoording.	Nee
6e.	Vrees voor waardevermindering woningen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
6f.	Zonnepanelen langs de snelweg is een beter alternatief.	Zie thematische beantwoording.	Nee
6g.	De burger betaalt voor de vergoeding voor de grondeigenaren (waarbij een wethouder andere belangen heeft) en het	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: via het subsidiestelsel betaalt elke inwoner van Nederland mee	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	dividend dat de gemeente ontvangt als aandeelhouder van initiatiefnemer.	aan het realiseren van windenergie en daarmee indirect ook mee aan de vergoeding voor grondeigenaren. Dat is echter geen aanleiding om niet mee te werken aan dit initiatief dat een breder maatschappelijk belang kent. De suggestie dat een wethouder een andere belang dan het algemeen belang in dezen heeft en daardoor anders zou handelen onderschrijven wij niet en blijft volledig voor rekening van reclamant.	
7.	Meervoudige zienswijze (formulier standaard zienswijze)		
7a.	<p>Vrees voor gezondheidsrisico's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - effecten geluidshinder (slapeloosheid) - stress en angst - effecten slagschaduw (bv. epilepsie) <p>Persoonlijke aanvullingen gezondheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ziekte van Ménière - optreden laagfrequent geluid - vrees voor verminderde schoolprestaties van de kinderen van de De Mr Vosschool ivm afleiding door de windturbines - gezondheid en ontwikkeling, zowel fysiek als geestelijk - extra hinderlijk bij onregelmatige diensten - onderzoek door Nina Pierpont toont gezondheidsklachten aan - Frankrijk en Duitsland eisen 1500 meter afstand tot woningen, Nederland kent minimale afstand van 400 meter. Dit is achterhaald. 	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Het ligt niet voor de hand dat schoolprestaties zouden verminderen. De windturbines zullen als nieuw fenomeen in de omgeving in het begin worden opgemerkt maar al snel zullen ze als normaal onderdeel van de omgeving worden beschouwd zodat afleiding voor schoolkinderen hooguit slechts zeer tijdelijk zal plaatsvinden. De geluidsbelasting van de school is niet dusdanig dat gevreesd hoeft te worden voor afleiding of overlast.	Nee
7b.	Lichtverontreiniging:	Zie thematische beantwoording. Aanvullend:	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<ul style="list-style-type: none"> - slagschaduw max 6 uur per jaar op gevel woning, maar oneindig op weiland, akker of tuin - witte en rode obstakellichten dag- en nachtperiode Persoonlijke aanvullingen: <ul style="list-style-type: none"> - lichtbelasting door de knipperlichten - slagschaduw reikt tot 2 kilometer - gebruikers van wegen hebben ook last van slagschaduw 	<p>slagschaduw is in de buitenlucht eigenlijk nooit hinderlijk omdat er geen sprake zal zijn van felle overgangen tussen licht en donker. Juist in gebouwen waar zonlicht naar binnen schijnt in een overigens niet verlichte ruimte, kunnen hinderlijke effecten van slagschaduw optreden. Bovendien geldt op akkers en tuinen dat daar op dezelfde plaats niet oneindig lang slagschaduw optreedt, omdat zulks afhankelijk is van de stand van de zon en de windturbines. Het zal beperkt blijven tot hooguit enkele tientallen uren verspreid over het jaar en het etmaal. Dat slagschaduw ver reikt is bekend. Het is echter niet altijd hinderlijk. Binnen de afstand vanaf een windturbine van 12 maal rotordiameter, dus maximaal 1.572 meter, dient ter plaatse van gevoelige objecten te worden voldaan aan de norm van maximaal 17 dagen slagschaduw met maximaal 20 minuten per dag. Buiten die contour is er geen hinderlijke slagschaduw meer mogelijk.</p> <p>Slagschaduw is voor gebruikers van wegen niet ernstig hinderlijk. Omdat de gebruiker zelf steeds in beweging is heeft hij permanent te maken met lichteffecten als gevolg van schaduw van objecten in de nabijheid van het vervoermiddel. Slagschaduw van windturbines is daarbij niet extra hinderlijk. Daarnaast wordt in Bijlage 7 verkeersveiligheidsanalyse het volgende opgemerkt: "Als zodanig wordt de aanwezigheid van de slagschaduw niet als onveilig ervaren. Dit sluit aan bij de resultaten van eerdere onderzoeken."</p>	
7c.	Geluidshinder:	Zie thematische beantwoording. Aanvullend over de	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<ul style="list-style-type: none"> - geluid gaat 's nachts 5 tot 6 dB omhoog, ofwel 5 maal zo luid - 's nachts meer geluid vanwege minder omgevingsgeluid - effecten laagfrequent geluid - Pulserend geluid wat hinderlijk is dan constant geluid <p>Persoonlijke aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. rapport beginnen vanaf windkracht 3, wat gebeurt er bij windkracht t/m windkracht 2? ii. bij windkracht 3 geeft KNMI 's nachts 79,1 dB en overdag 92,4. Eneco geeft overdag en 's nachts 92,4 dB dus er is veel meer geluidhinder iii. de in 2011 vastgestelde norm van 47 decibel wordt ruim overschreden iv. de normen zijn willekeurig gekozen en berusten niet op wetenschappelijk onderzoek v. weg- en railverkeer maakt 's nachts minder geluid. Windturbines maken 's nachts evenveel geluid als overdag. vi. de norm maakt het mogelijk dat er gemiddeld wordt gedurende een heel jaar. vii. er zijn veel geluidsklachten in Houten door het windpark aldaar. Daar moet van worden geleerd. 	<p>persoonlijke aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. de rapportage geeft de berekeningen vanaf een windsnelheid (geen windkracht) van 3 m/s omdat de windturbines bij een lagere windsnelheid niet in bedrijf zijn en dus ook geen geluid produceren. ii. het is niet duidelijk welke getallen door reclamant worden aangehaald. Voor wat betreft geluidhinder is van belang welke geluidbelasting op gevoelige objecten plaatsvindt. De akoestische rapportage is daarin naar onze mening correct en dat leidt tot een aanvaardbare akoestische situatie voor de omgeving. iii. uit de onderzoeken blijkt juist dat kan worden voldaan aan de sinds 2011 geldende normen ($L_{den}=47$ dB en $L_{night}=41$ dB) kan worden voldaan. Op grond van het Activiteitenbesluit zal er ook aan moeten worden voldaan, ook als daarvoor maatregelen noodzakelijk zijn. iv. de wetgeving met daarin de normen is zorgvuldig tot stand gekomen waarbij ook adviezen door deskundigen zijn betrokken zodat geen aanleiding bestaat te twifelen aan de juistheid ervan. v. het is correct dat windturbines 's nachts in principe hetzelfde geluid produceren als overdag. Toch moeten ze 's nachts aan een strengere norm voldoen dan aan het 	

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>gemiddelde voor het gehele etmaal.</p> <p>vi. er is inderdaad sprake van een jaargemiddelde norm. Omdat de windturbines afhankelijk zijn van het windaanbod en afhankelijk daarvan geluid produceren zal er niet veel variatie in de geluidbelasting voor de omgeving optreden.</p> <p>vii. de achtergrond van de klachten in Houten is ons niet in detail bekend. Er zijn ook genoeg locaties waar geen of nauwelijks klachten rondom een windpark bestaan. Door een goede beoordeling vooraf en goede afspraken met Eneco en zo nodig afgedwongen met handhaving hebben wij het vertrouwen dat de klachten rondom dit windpark beperkt zullen blijven tot incidenten.</p>	
7d.	<p>Flora en fauna aantasting van natuurgebied Autena/Bolgerijen omgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (trek)vogels en vleermuizen (aanvaring/jaaggebied), broedgedrag, reeën - beschermde plantensoorten - grens van een beschermd ecologisch hoofdstructuur gebied <p>Persoonlijke aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wildviaduct in de nabijheid - fourage en overnachtingsgebied voor ooievaars. Vele overnachten op de lichtmasten van de A27 - Eneco zelf bevestigt met zijn rapport nadrukkelijk dat de molens een negatieve invloed zullen uitoefenen tot diep in het natuurreservaat - Aanwezigheid van reeën 	Zie thematische beantwoording.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
7e.	<p>Horizonvervuiling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiphoogte is opgetrokken van 150 m naar 165,5 meter. Dit is zeer hoog in verhouding tot omgeving - originele vergunning is afgegeven voor de hoogte van 80 meter en niet voor de maximaal aangegeven hoogte. <p>Persoonlijke aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bederft het uitzicht - in strijd met het door de gemeente Vianen opgestelde landschapsvisie gemeente Vianen (in maart 2014) - de visuele storende beelden van de turbines en de nadelen tasten de natuurlijke compensatie van ons woon/leefgebied aan - overlast voor recreatiepark Everstein - niet op die plek nog meer visueel storende elementen hebben. Denk aan de reclamemasten en de nog te plaatsen digitale mast (fel licht + beweging) - windturbines, in het unieke gebied Vijfheerenlanden waar het cultuur en natuurlandschap door historie gevormd is, passen niet in de bestemming op lange termijn 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend: een tiphoogte van 165,5 meter blijkt hier aanvaardbaar zodat er geen aanleiding bestaat om die te beperken tot 150 meter. Het is niet duidelijk wat bedoeld wordt met de "originele vergunning" omdat dit bestemmingsplan de basis wordt op grond waarvan de omgevingsvergunning voor het bouwen van het windpark zal worden verleend. Recreatiepark Everstein ligt op grote afstand van het plan. Voor slagschaduw- en geluidhinder hoeft daar niet te worden gevreesd. Wellicht zullen de windturbines zichtbaar zijn, maar dat is geen onaanvaardbare situatie.</p> <p>In Nederland geldt geen wettelijke minimumafstand maar dient te worden aangetoond dat de gevolgen voor de omliggende bestemmingen aanvaardbaar zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat het woon- en leefklimaat ter plaatse van de omliggende woonbebouwing voldoet aan de wettelijke normen en ook overigens aanvaardbaar is.</p>	Nee
7f.	<p>Waardedaling van de woning, tot onverkoopbaar toe</p> <p>Persoonlijke aanvulling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeente wordt te zijner tijd aansprakelijk gesteld voor toekomstige waardedaling of het moeilijk kunnen verkopen van de woning 	Zie thematische beantwoording.	Nee
7g.	Afname toerisme en financiële gevolgen daarvan in dit mooie natuurgebied	Zie thematische beantwoording.	Nee
7h.	Sociale ontwrichting (tweedracht tussen voor- en	Bij een dergelijke ontwikkeling zijn er altijd voor- en	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	tegenstanders)	tegenstanders. Reeds door het initiatief in procedure te brengen kan daardoor de aangegeven sociale ontwrichting optreden. Echter, in deze fase van besluitvorming kan daar geen verandering meer in worden aangebracht, anders dan door een goede uitleg van feiten en argumenten bij de besluitvorming. Welke keuze ook wordt gemaakt, dat zal nooit tegemoet komen aan de tegenstanders dan wel de voorstanders.	
7i.	<p>De opbrengst van een turbine is minimaal en kan niet zonder subsidies (conclusie Groene Rekenkamer). Windturbines zijn niet rendabel en kosten meer dan het opbrengt. De inwoners van Hagestein en Vianen betalen dan een dubbele prijs voor de windturbines.</p> <p>Persoonlijke aanvullingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. het is een windluw gebied, dus laag rendement, geeft Eneco zelf toe ii. bij windstilte zijn toch gasgestookte centrales nodig hetgeen tot meer CO₂-uitstoot leidt en forse investeringen vergt 	Zie thematische beantwoording.	Nee
7j.	<p>Persoonlijke aanvullingen overig:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. koeien en schapen (ons vee) hebben nog meer last van de gevolgen van de slagschaduw ii. funest voor kippenboerderij van familie Baars. iii. vrees voor trillingen iv. veiligheid is in het geding v. er zijn alternatieven: o.a. stuw, zonnepanelen, andere locaties vi. windturbines horen in zee, niet in kwetsbare gebieden vii. wie is er financieel mee gebaat: gemeente, of de inwoners? viii. er is geen compensatie voor de nadelen 	<p>Reactie:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. in zijn algemeenheid gaan windturbines zonder problemen samen met (pluim)veehouderij gezien de vele jaren ervaring met de exploitatie van windturbines in het buitengebied, zowel in Nederland als wereldwijd. ii. zie de beantwoording onder 2d. iii. zie thematische beantwoording. iv. zie thematische beantwoording. v. zie thematische beantwoording. 	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<ul style="list-style-type: none"> ix. Hagestein wordt al vervuild door roet en geluid van de snelwegen en wordt nu opnieuw benadeeld x. de omgeving van Batou wordt bloot gesteld aan de gevolgen van de winning van Neodymium voor de magneten in windturibnes xi. schade aan B-wegen xii. de netstabiliteit komt in gevaar bij veel wind xiii. het in de zomer ter inzage leggen van stukken is extra moeilijk voor mensen omdat die met de vakantie bezig zijn. xiv. Een MER wordt gemist. 	<ul style="list-style-type: none"> vi. zie thematische beantwoording. vii. zie de beantwoording bij 6g en 8g. viii. zie de beantwoording bij 10e. ix. zie thematische beantwoording. Aanvullend: er blijkt dat de gevolgen van de windturbines aanvaardbaar zijn waardoor er naar onze mening geen “benadeling” van Hagestein plaatsvindt. x. zie beantwoording bij 16d. xi. voor de aanleg van de windturbines is zwaar verkeer noodzakelijk en worden aan bestaande wegen tijdelijke maatregelen om schade te voorkomen. Na de aanleg is er tijdens de exploitatiefase slechts licht transportverkeer zodat er geen schade kan optreden. xii. het is aan de netbeheerder om te zorgen dat het net de te leveren energie kan transporteren. Deze zienswijze raakt de discussie van nut en noodzaak van windenergie in zijn algemeenheid en heeft geen betrekking op het al dan niet toepassen van windenergie zoals in het bestemmingsplan is opgenomen. xiii. de stukken liggen gedurende 6 weken ter inzage en zijn bovendien op internet zeer goed beschikbaar. De wetgeving, maar ook wij zien er geen bezwaar in om tijdens de zomervakantie de procedures voort te zetten. xiv. Een MER is voor dit bestemmingsplan niet verplicht. Wel is er een vormvrije mer- 	

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>beoordeling voorgeschreven en opgesteld. Deze is in de bijlagen bij het bestemmingsplan opgenomen. Daaruit blijkt dat er geen aanleiding bestaat om een formele mer-beoordeling uit te voeren dan wel een MER op te stellen.</p>	
8.	Meervoudige zienswijze (via website www.windmolenparkautena.nl)		
8a.	<p>Omgeving en landschap:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aantasting uitzicht - verlies van (rust in) de natuur/omgeving - prachtige natuur/natuurlijke omgeving behouden - horizonvervuiling - niet passend in omgeving, te hoog - windmolens zijn lelijk - aantasting natuurschoon - geen windmolens in het Groene Hart - windturbines zullen zichtbaar zijn vanaf de Voorstraat 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend: De windturbines zullen vanaf de Voorstraat niet zichtbaar zijn door afscherpende werking van gebouwen, waaronder de kerk.</p>	Nee
8b.	<p>Woon- en leefklimaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - milieubederf voor Hagestein, te dicht bij dorp/woningen - vreest slagschaduw - vreest geluidsoverlast en laagfrequent geluid - geen respect voor woon- en leefomgeving - vreest gezondheidsklachten / -risico - snelwegen leveren al lawaai - gevaarlijk voor de snelwegen - gevaarlijk voor de omgeving - vreest trillingen (40% woningen heeft geen 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend: In het veiligheidsonderzoek is rekening gehouden met slijtage en afbreken van rotorbladen zodat de gevolgen daarvan bekend zijn en zijn afgewogen bij de besluitvorming. In Nederland geldt geen wettelijke minimumafstand maar dient te worden aangetoond dat de gevolgen voor de omliggende bestemmingen aanvaardbaar zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat het woon- en leefklimaat ter plaatse van de omliggende woonbebouwing voldoet aan de wettelijke normen en ook overigens aanvaardbaar is.</p>	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<ul style="list-style-type: none"> paalfundering) - stralingen van zendmast, wordt erger - veiligheid is in geding door afbrekende wieken - Piermont en Alvers-Pereire hebben gezondheidsklachten aangetoond. - afstand moet minimaal 1500 meter zijn - vreest trillingen - cumulatie met geluid A2 en A27 		
8c.	<p>Natuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geen respect voor natuur - er zal vogelsterfte optreden, vogels komen niet meer broeden en foerageren - aantasting natuur(gebied) - veel slachtoffers onder vogels, vleermuizen, insecten en knaagdieren - mist een MER voor dit onderdeel 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend: de beheerder van de natuurgebieden heeft geen zienswijze ingediend naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan. Een MER is voor dit bestemmingsplan niet verplicht. Wel is er een vormvrije mer-beoordeling voorgeschreven en opgesteld. Deze is in de bijlagen bij het bestemmingsplan opgenomen. Daaruit blijkt dat er geen aanleiding bestaat om een formele mer-beoordeling uit te voeren dan wel een MER op te stellen.</p>	Nee
8d.	<p>Alternatieven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zonne-energie is goedkoper en beter alternatief - plaatsen op zee is beter - plaatsen in grote parken in plaats van kleine groepjes - locaties met minder mensen om heen zoeken - waterkrachtcentrale levert meer op - eerst alternatieven onderzoeken - windmolens horen in industriële of commerciële omgeving - er zijn voldoende alternatieven 	<p>Zie thematische beantwoording.</p>	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<ul style="list-style-type: none"> - gemeente moet eerst met plan voor groene energie komen in plaats van ad hoc te beslissen 		
8e.	Nut: <ul style="list-style-type: none"> - laag rendement, geldverspilling - hoge kosten door onderhoud - subsidie nodig - onvoldoende bedrijfszeker en duur - onbetrouwbare energie (windafhankelijk) 	Zie thematische beantwoording.	Nee
8f.	Waardedaling van de woning	Zie thematische beantwoording.	Nee
8g.	Moet ook lokaal voordeel opleveren (gemeente, ondernemers en inwoners)	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Een planologische ontwikkeling zoals dit windpark dient op ruimtelijke argumenten te worden beoordeeld zodat het niet aan de orde kan zijn dat voordeel aan de lokale omgeving wordt afgedwongen. Overigens zal de gemeente inkomsten genereren uit het heffen van de onroerend zaak belasting en vanuit het windpark en wordt een jaarlijkse bijdrage gedaan aan het ruimtelijk kwaliteitsfonds. De gemeente zal voor de procedure en het verlenen van de vergunningen alle gemaakte kosten bij Eneco in rekening brengen. Ook eventuele planschade komt ten laste van Eneco. De gemeente zal geen kosten of risico lopen bij dit project. Of lokale ondernemers worden ingeschakeld voor de bouw van de windturbines is niet bekend, maar maakt ook geen verschil in de besluitvorming, evenmin als dat geldt voor mogelijk voordeel voor inwoners van onze gemeente via participatie of anderszins.	Nee
8h.	Het is tijd voor referenda over belangrijke overheidsbeslissingen	Deze bestemmingsplanprocedure is niet de juiste plaats om te pleiten voor een referendum voor	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		overheidsbeslissingen. Dat is aan de rijksoverheid.	
8i.	Er zijn veel smeermiddelen nodig	Het gebruik van smeermiddelen is bij draaiende delen onvermijdelijk. Dit gebruik dient echter, conform de regels in het Activiteitenbesluit op een veilige en milieuverantwoorde wijze plaats te vinden. De aanwezigheid van smeermiddelen in de windturbines levert geen risico op voor de omgeving (inclusief bodem).	Nee
8j.	Het onderhoud is levensgevaarlijk	Zie thematische beantwoording.	Nee
8j.	Overige onderdelen: i. de omgeving van Batou wordt bloot gesteld aan de gevolgen van de winning van Neodymium voor de magneten in windturbines ii. uit onderzoek blijkt dat de temperatuur stijgt op de plaats waar windmolenparken staan	Reactie: i. zie beantwoording bij 16d. ii. door de windturbines mengen hogere en lagere luchtlagen waardoor er temperatuurverschillen kunnen optreden. Er wordt echter geen warmte aan de luchtlagen toegevoegd zodat er geen sprake is "opwarming" van de omgeving.	
9.	Reclamant 9		
9a.	Er treedt horizonvervuiling op, ook voor het historisch stadscentrum	Zie thematische beantwoording.	Nee
9b.	Het strookt niet met de Toekomstvisie van Vianen	Zie thematische beantwoording.	Nee
10.	Voordaan Advocaten		
10a.	In voormalige Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2018 was de locatie niet opgenomen; in de huidige Provinciale Structuurvisie 2013-2028 is deze wel opgenomen, maar: i. is dat in strijd met rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel (terugkomen op eerder beleid)	Reactie: i. Indien er sprake is van voortschrijdend inzicht is een wijziging in eerder beleid logisch en verdedigbaar. Vasthouden aan eerdere inzichten zou betekenen dat geen enkele verandering ten opzichte van het verleden	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<ul style="list-style-type: none"> ii. is dat onjuist in verband met een zo weinig mogelijk belaste toedeling van ruimte voor windparken iii. de locatie ligt in de EHS en dat is niet in overeenstemming met het RIVM-rapport "Evaluatie nieuwe normstelling windturbinegeluid" iv. de locatie is in strijd met het Barro omdat er sprake moet zijn van een groot openbaar belang, er geen alternatieven mogen zijn en compensatie plaats moet vinden v. er zijn veel in Utrecht maar ook in andere provincies veel geschiktere locaties vi. er had meer onderzoek naar alternatieve energiewinning moeten worden uitgevoerd vii. er bestaat strijd met het Streekplan 2005-2015 	<p>mogelijk zou zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> ii. De locatie sluit aan bij bestaande infrastructuur waardoor juist relatief weinig belasting van de ruimte plaatsvindt. iii. De locatie maakt geen onderdeel uit van de EHS, er is geen aantasting van de EHS. Er is geen strijd met genoemd RIVM-rapport dat overigens geen directe regels of normen formuleert. iv. Het Barro stelt deze eisen niet aan de planologische onderbouwing voor deze locatie; reclamant gaat er ten onrechte van uit dat er sprake is van aantasting van de EHS. v. Zie thematische beantwoording. vi. Zie thematische beantwoording. vii. Het Streekplan 2005-2015 is ingehaald door de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 zodat niet meer wordt getoetst aan het Streekplan 2005-2015. 	
10b.	<p>Akoestische aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. het akoestisch onderzoek heeft niet de toe te passen windturbine onderzocht zodat niet duidelijk is of het geluidsniveau binnen de wettelijk toelaatbare grenzen zal blijven ii. het akoestisch rapport toetst aan jaargemiddelde normen terwijl de Handleiding meten en rekenen industrielawaai geen tijdsnorm bepaalt voor de meting iii. een jaargemiddelde norm zegt niets over in welke 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Het akoestisch rapport is opgesteld met gebruik van diverse mogelijke windturbines binnen de planologisch mogelijk te maken klasse waardoor duidelijk is geworden dat de akoestische gevolgen aanvaardbaar zijn en binnen de wettelijke kaders blijven. De onderzochte windturbines zijn representatief voor de klasse die planologisch mogelijk is gemaakt. Bovendien zal op grond van het 	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	<p>mate het toelaatbaar geluidsniveau zal worden overschreden en wat de effecten zullen zijn</p> <p>iv. de normen leiden tot ernstige hindereffecten, zo blijkt uit het RIVM-rapport 680300007/2009</p> <p>v. ter plaatse zal een gecumuleerd geluidsniveau optreden van 57 dB waardoor ernstige hindereffecten optreden</p>	<p>Activiteitenbesluit milieubeheer elke toe te passen windturbine aan de wettelijke normen moeten voldoen. Bij de aanvraag omgevingsvergunning zal een melding moeten worden gevoegd waarbij uit een akoestische rapport blijkt dat de daadwerkelijk toe te passen windturbine voldoet aan de normen.</p> <p>ii. De wettelijke normen voor geluid zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit en gaan uit van jaargemiddelden. Het akoestisch rapport heeft derhalve op juiste wijze de akoestische effecten inzichtelijk gemaakt en getoetst.</p> <p>iii. De normen gaan uit van jaargemiddelden vooral omdat sprake is van een continu geluidsproductie die slechts afhankelijk is van de windsnelheid. Omdat er in de nacht een lager achtergrondgeluidsniveau heerst, geldt voor de nachtperiode een aparte, lagere norm. De variaties in beleving zullen daarmee beperkt zijn.</p> <p>iv. Een geluidsbelasting die precies overeenkomt met de wettelijke normen zullen inderdaad in een aantal gevallen kunnen leiden tot hinder, zelfs ernstige hinder. Dat is echter aanvaardbaar, zeker in deze situatie waarbij de snelweg A2 reeds voor een geluidsbelasting zorgt waarbij het windturbinegeluid meestal wordt gemaskeerd.</p> <p>v. Biezenweg 51 (nabij Biezenweg 18) heeft een</p>	

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>gecumuleerd geluidsniveau van 57dB, dit is een stijging van slechts 1 dB, zie ook thematische beantwoording.</p>	
10c.	<p>Slagschaduw:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. de woning is niet opgenomen in het rapport zodat niet duidelijk is of aan de norm zal worden voldaan ii. onduidelijk is of mitigerende maatregelen (moeten) worden getroffen om aan de norm te voldoen iii. onduidelijk is hoeveel slagschaduw op de woning zal optreden hetgeen een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel is iv. mogelijk heeft slagschaduw een negatief effect op een inwonende kind dat aan epilepsie leidt v. mogelijk is er, samen met obstakelverlichting, een effect op bewoner die leidt aan de ziekte van ménière, hieraan is geen aandacht besteed vi. mitigerende maatregel door beplanting is geen aanvaardbare oplossing vanwege verlies uitzicht en schaduw gedurende alle dagen in het jaar 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Alle woningen binnen de zes uur contour zijn onderzocht om inzichtelijk te maken hoe aan de norm voldaan kan worden. Buiten de zes uur contour wordt er automatisch aan de norm voldaan. ii. In het slagschaduwonderzoek is aangegeven dat er maatregelen getroffen moeten worden om aan de norm te voldoen. Op grond van het Activiteitenbesluit zullen die maatregelen getroffen moeten worden. iii. De slagschaduwcontouren zijn weergegeven, woningen die niet specifiek onderzocht zijn hebben maximaal zes uur slagschaduw per jaar en voldoen aan de norm voor een aanvaardbare omvang van slagschaduwhinder. iv. De slagschaduwfrequenties liggen rond 1 Hz wat ruim onder de frequenties ligt die tot een epileptische aanval kunnen leiden v. Er is geen concrete aanleiding om te veronderstellen dat als gevolg van de realisatie en/of exploitatie van de windturbines en de obstakelverlichting effect zal hebben op de gezondheid van deze bewoner. Bij de beoordeling van de gevolgen moet de gemeente rekening houden met “de gemiddelde mens”. 	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>Daarop worden de normen in de milieuwet- en regelgeving ook afgestemd, omdat mensen nu eenmaal verschillend zijn. Specifieke persoonlijke omstandigheden kunnen bij een afweging in het kader van de ruimtelijke ordening geen rol spelen.</p> <p>vi. De mitigerende maatregel om de slagschaduw te beperken is door een stilstandsvoorziening op de windturbine te plaatsen, deze schakelt de windturbine af om binnen de slagschaduwnormen te blijven.</p>	
10d.	<p>Horizonvervuiling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de locatie leent zich om natuur- en landschappelijke redenen niet voor een windturbinepark - het is in strijd met het rechtszekerheids-, vertrouwens-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel dat in onvoldoende mate alternatieven zijn overwogen 	Zie thematische beantwoording.	Nee
10e.	<p>Schade en compensatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er wordt niet gerept over de effecten op de waarde van het woongenot en woningen van omwonenden - er wordt niet gerept over compensatie of mitigatie van die schade (er worden voorbeelden van financiële compensatie in Flevoland aangehaald) 	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Compensatie of mitigatie (wat daar ook mee bedoeld wordt) van schade is binnen deze planologische procedure niet relevant. Er moet sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening in het gebied. Die is niet afhankelijk van compensatie of mitigatie van schade.	
11.	Amice Advocaten		
11a.	Er is geen rekening gehouden met eerder ingediende zienswijzen.	Alle eerder ingekomen inspraakreacties zijn betrokken bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan. Dat betekent echter niet dat alle inspraakreacties ook	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		daadwerkelijk hebben geleid tot een gewijzigd inzicht of een aanpassing van de toelichting bij het bestemmingsplan.	
11b.	Er is geen draagvlakonderzoek uitgevoerd.	Een draagvlakonderzoek is bij een wijziging van bestemmingen niet noodzakelijk. Bovendien zal de gemeenteraad als volksvertegenwoordiging het finale oordeel geven over de aanvaardbaarheid van het plan.	Nee
11c.	Er wordt teruggekomen op eerder provinciaal beleid hetgeen op gespannen voet staat met verwachtingen in Vianen.	Het is inherent aan beleid dat het onderhevig is aan nieuwe inzichten. Voortschrijdend inzicht bij de provincie heeft geleid tot het aanwijzen van deze locatie voor windenergie.	Nee
11d.	Provinciaal beleid benadrukt dat andere vormen van duurzame energie de voorkeur hebben.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Om de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie te bereiken is windenergie noodzakelijk omdat andere vormen van duurzame energie nog niet de noodzakelijke omvang kunnen leveren tegen een aanvaardbare kostprijs.	Nee
11e.	Er zijn afspraken om geen windturbines in het Groen Hart te plaatsen. Locaties bij woerden, Abcoude en Breukelen zijn geschrapt vanwege EHS terwijl dat hier hetzelfde is. Locatie is in strijd met provinciaal en gemeentelijk belang.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: De locatie is niet gelegen in EHS, ook niet in overgangsgebied EHS of een stiltegebied. Uit de onderzoeken blijkt dat er geen aantasting van de nabijgelegen EHS zal plaatsvinden. Ook akoestisch onderzoek leidt tot de conclusie dat geluidbelasting aanvaardbaar is. Strijd met het provinciaal en gemeentelijk belang bestaat er naar onze mening niet.	Nee
11f.	De impact op omgeving en natuur wordt gebagatelliseerd.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: De onderzoeken naar gevolgen voor de omgeving en natuur zijn uitgevoerd door deskundigen. Wij hebben de informatie gecontroleerd en zien geen aanleiding om	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		aan de inhoud van de rapporten te twijfelen.	
11g.	Gevreesd wordt voor waardedaling van woningen en bedrijf.	Zie thematische beantwoording.	Nee
11h.	Nut en noodzaak van windturbines is niet aangetoond.	Zie thematische beantwoording.	Nee
11i.	Het veiligheidsonderzoek is gedateerd, gaat uit van verkeerde afmetingen voor de windturbines en houdt geen rekening met een verbreding van de snelwegen. Er is overdraai over de snelweg.	<p>Het veiligheidsonderzoek is van april 2013 en daarmee voldoende recent. De windturbines die thans worden toegestaan vallen nog steeds onder dezelfde klasse. De vergroting van de maximale rotordiameter met minder dan 10% van de onderzochte windturbines kan niet meer dan marginale effecten hebben zodat een actualisatie niet nodig wordt geacht. Inmiddels is overigens een aanvulling op het veiligheidsonderzoek verschenen waarin rekening wordt gehouden met de verbredingen van de snelwegen. Dit onderzoek is aan de bijlagen toegevoegd. Overigens is er geen overdraai over de snelwegen.</p> <p>Om ook bij een nog niet voorziene verbreding van het knooppunt Everdingen te voorkomen dat overdraai zal plaatsvinden wordt de locatie voor de middelste windturbine 15 meter in westelijke richting verschoven. Deze kleine verschuiving heeft geen noemenswaardige effecten op de uitgevoerde onderzoeken zodat een actualisatie hiervan niet nodig is.</p>	Ja, verbeelding wordt dusdanig aangepast dat de afstand van het overdraaigebied tot de huidige snelweg (rijstrook) minimaal 15 meter zal bedragen.
11j.	Rapport externe veiligheid is onvolledig omdat een van de reclamanten er niet in is opgenomen.	In het rapport externe veiligheid staat dat de 10^{-6} contour van de DPO leiding niet over een kwetsbaar object kan komen te liggen. Hiermee wordt ten aanzien van de buisleidingen voldaan aan de norm- en richtwaarden voor externe veiligheid volgens het Besluit externe veiligheid buisleidingen wat tevens geldt voor deze reclamant.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		Daarnaast staat in de toelichting het volgende vermeldt: In het Activiteitenbesluit is vastgelegd dat binnen de contour van 10^{-5} rond een windturbine, geen bebouwing ten behoeve van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegestaan en binnen de contour van 10^{-6} geen bebouwing van kwetsbare objecten. Binnen 233 meter van de windturbines bevindt zich geen bebouwing. Derhalve is er vanuit het aspect bebouwing geen belemmering voor de oprichting van de windturbines.	
11k.	Significant negatieve effecten op de EHS en beschermde soorten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, aldus de tekst in het ontwerpbestemmingsplan op pagina 9. Dat is kwalijk.	Op pagina 9 wordt het provinciaal beleid beschreven. De conclusies gelden dan ook voor zover het dat provinciaal beleid en de daarbij behorende besluitvorming betref. Nader onderzoek voor de thans in procedure zijnde locatie heeft aangetoond dat negatieve effecten op EHS en (met mitigerende maatregelen) op beschermde soorten wel kunnen worden uitgesloten. Zie paragraaf 5.2 van de toelichting.	Nee
11l.	Het wordt betwijfeld of hinder door slagschaduw wordt voorkomen door toepassing van de stilstandsvoorzieningen.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Op grond van de normen in het Activiteitenbesluit moet de omvang aan slagschaduwhinder op een gevoelig object worden beperkt tot maximaal 17 dagen per jaar met maximaal 20 minuten per dag. Daarmee wordt de hinder dus niet geheel voorkomen maar beperkt tot een aanvaardbaar niveau.	Nee
11m.	Met betrekking tot het houden van kippen: i. De certificering van de biologische kippenhouderij loopt gevaar. ii. Lichteffecten hebben grote invloed op kippen	Zie beantwoording bij reclamant 2 onder 2d. Aanvullend: i. Er is geen enkele aanleiding om aan te nemen dat er eisen aan een biologische kippenhouderij worden gesteld die een relatie hebben met dit	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	(obstakelverlichting overdag, slagschaduw).	<p>plan. In zijn algemeenheid gaan windturbines zonder problemen samen met veehouderij gezien de vele jaren ervaring met de exploitatie van windturbines in het buitengebied, zowel in Nederland als wereldwijd.</p> <p>ii. Effecten van slagschaduw in de buitenlucht zijn veel minder dan binnenshuis omdat er dan geen afdekking van het zonlicht plaatsvindt zodat de wisseling van lichtintensiteit niet optreedt. Obstakelverlichting overdag zal vanaf maaiveld nauwelijks waarneembaar zijn omdat die naar boven is gericht, vanaf de bovenkant van windturbine.</p>	
11n.	<p>Met betrekking tot geluid:</p> <p>i. Het gebied wordt al onevenredig getroffen door geluidshinder als gevolg van de snelwegen. 's Nachts als de snelwegen stiller worden zullen de windturbines hinder veroorzaken.</p> <p>ii. Het laagfrequent geluid is onvoldoende onderzocht (aangetoond door rapport Cauberg Huygen van 4 juni 2014 als bijlage 6 bij de zienswijze).</p> <p>iii. Het geluidrapport van LBP Sight is gebrekkig (aangetoond door rapport van Cauberg Huygen van 28 juli 2014 als bijlage 7 bij de zienswijze).</p>	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend:</p> <p>i. In de nachtperiode gelden voor de windturbines strengere geluidsnormen dan overdag. Daardoor zal ook de geluidbelasting in de nachtperiode beperkt blijven.</p> <p>ii. Er bestaat geen aanleiding voor een nader onderzoek naar laagfrequent geluid. In zijn algemeenheid is er geen dusdanige emissie van laagfrequent geluid dat dit tot problemen leidt en is de beperkte emissie ook nog afhankelijk van het toe te passen merk en type windturbine.</p> <p>iii. Bij verschuiving van windturbines over de geringe afstanden die mogelijk zijn, is het mogelijk dat, zonder maatregelen, de geluidsnormen worden overschreden. Om geluidsbelasting te verminderen is het echter</p>	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>altijd mogelijk om windturbines in een stillere modus te laten draaien hetgeen inmiddels een gebruikelijke maatregel is. In alle gevallen zal aan de normen van het Activiteitenbesluit moet worden voldaan waardoor naar onze mening een voldoende beschermingsniveau ontstaat. Voor aanvang van de bouw dient door Eneco met een specifieke akoestische rapportage over de toe te passen windturbine te worden aangetoond dat er aan de wettelijke normen wordt voldaan.</p>	
11o.	<p>Steeds meer onderzoeken, zoals die van Nina Piermont wijzen er op gezondheidsproblemen binnen 1,5 km van windturbines.</p>	<p>Zie thematische beantwoording.</p>	<p>Nee</p>
11p.	<p>Met betrekking tot trillingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Er is geen gedegen onderzoek gedaan naar de fundering en de overdracht van trillingen en geluid via de grondlagen of via het waterbed. ii. Schade aan het veengebied moet worden voorkomen. De provincie heeft de gemeente opgedragen om in het bestemmingsplan een verbod tot het uitvoeren van bodembewerking op te nemen. De toegangsweg en funderingen leiden tot een totale bodemverharding met een oppervlakte van 4.350 m². Meer overlast van trillingen is ontoelaatbaar voor veengrond. 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Gelet op de omgeving is er geen aanleiding om voor deze ontwikkeling vooraf een onderzoek te doen naar de fundering en het optreden van trillingen. Woningen zijn immers op ruime afstand gelegen en trillingen worden nauwelijks veroorzaakt. Tijdens de bouw kunnen, indien uit het bij de omgevingsvergunning behorende sonderingsonderzoek blijkt dat er bijzondere omstandigheden zijn, noodzakelijke maatregelen worden getroffen om trillingen te voorkomen (bv. door andere wijze van aanbrengen palen). ii. In het kaartblad 1 Bodem en Water van de Provinciale verordening is dit gebied niet 	<p>Nee</p>

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		aangewezen als veengebied. Van een beperking van de bodembewerking ten aanzien van veen is dus geen sprake. Daarnaast heeft de provincie instemming gegeven voor dit bestemmingsplan	
11q.	De woning van een van de reclamanten is niet gefundeerd en gelegen op circa 340 meter van de turbinelocatie. De windturbines worden gefundeerd met heipalen. Er dient onderzoek plaats te vinden of de woning daartegen bestand is. Er is ten onrechte geen bodemonderzoek uitgevoerd.	Zie vorige beantwoording (20p). Deze afstand is dermate groot dat niet valt te verwachten dat de heiwerkzaamheden tot schade zullen leiden. We zullen aan Eneco voorstellen om een nul-opname te maken van de woning, zodat hier geen discussies over kunnen ontstaan.	Nee
11r.	Windturbines passen niet in het beleid zoals vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie en planMER. De Coöperatie waterkrachtcentrale Hagenstein is gestart en kan 1200 huishoudens van stroom voorzie en past in het beleid.	Zie thematische beantwoording.	Nee
11s.	Op welke wijze zijn burgers en maatschappelijke organisaties betrokken geweest bij deze herziening zoals voorgeschreven in artikel 2.1.1 Bro?	Artikel 2.1.1. Bro is uitsluitend van toepassing op structuurvisies hetgeen nu niet aan de orde is. Overigens zijn in het voortraject burgers en maatschappelijke organisaties wel betrokken. In de bijlagen is de nota van beantwoording inspraak toegevoegd.	Nee
11t.	Het ontwerpbestemmingsplan is in strijd met het verdrag van Aarhus omdat er te weinig milieu-informatie als omschreven in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer is bijgevoegd. Reclamanten verzochten reeds eerder om nader aangeduide (milieu-)informatie op te nemen in de reactie op de zienswijzen.	Het Verdrag van Aarhus heeft primair betrekking op toegankelijkheid van milieu-informatie voor zover er sprake is van milieubesluiten. Artikel 19.1a Wet milieubeheer heeft geen betrekking op een bestemmingsplanprocedure. Los daarvan is er bij het ontwerp bestemmingsplan alle relevante milieu-informatie gevoegd die noodzakelijk is om, ook qua milieugevolgen, een zorgvuldig besluit te kunnen	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		nemen.	
11u.	Afweging over nut en noodzaak is noodzakelijk. Verwezen wordt naar bijlagen 8, 9 en 10 bij de bijlagen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
12.	Stichting Buiten Gezond in Vianen		
12a.	Ernstige aantasting van het natuurgebied (in het Groene Hart) en het landschap	Zie thematische beantwoording.	Nee
12b.	In het ontwerpbestemmingsplan is geen informatie over volksgezondheid opgenomen, de gemeente wordt aansprakelijk gehouden voor toekomstige nadelige gevolgen voor de volksgezondheid	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Er is geen enkele aanleiding om te vrezen voor nadelige gevolgen voor de volksgezondheid zodat ook niet hoeft te worden verwacht dat in de toekomst een schadeplichtige situatie zal ontstaan.	Nee
12c.	In de voorgaande informatievoorziening is uitgegaan van een verkeerd aantal huishoudens/inwoners.	De informatie in het voortraject over aantal inwoners dan wel huishoudens heeft geen nadelige invloed op het proces gehad.	Nee
12d.	De gemeente is tekortgeschoten in het vorm geven aan het doeltreffend en duidelijk informeren en het betrekken van bewoners en burgergroeperingen bij het planproces	Reeds in het voortraject is voldoende aandacht aan deze ontwikkeling besteed. Daarnaast voorziet de bestemmingsplanprocedure zelf in een doeltreffende en duidelijke informatievoorziening over de ontwikkeling.	Nee
12e.	Het Rijk (Structuurvisie Windenergie op Land) wil grootschalige windenergielocatie om versnippering en verstoring zoveel mogelijk te voorkomen	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Het Rijk heeft inderdaad ingezet op grootschalige locaties voor windenergie op land. Maar daarnaast dienen ook de kleinschalige projecten gerealiseerd te worden om de doelstellingen te kunnen realiseren. Daarvoor zijn de provincies en gemeenten verantwoordelijk. Dit project is bovendien een project dat al jaren in ontwikkeling is, voordat het recente rijksbeleid is vastgesteld.	Nee
12f.	Er zijn goede alternatieven voor windturbines	Zie thematische beantwoording.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
12g.	Vianen met 1,6% van de inwoners van de provincie Utrecht zou 20% van de provinciale doelstelling voor duurzame energie moeten gaan opwekken.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: De gemeente neemt inderdaad een fors deel van de provinciale doelstelling voor haar rekening. Echter kan er niet op basis van inwoners geredeneerd worden: dan zou mogelijk elke gemeente een eigen klein windparkje of solitaire windturbine moeten realiseren waardoor de versnippering en verstoring veel groter zou zijn. De locatie is, ook provinciaal, tot stand gekomen omdat er sprake is van een geschikte locatie die met relatief beperkte verstoring een groot aandeel in de doelstellingen kan leveren.	Nee
12h.	De Biezenweg in Hagestein en het aangrenzend agrarisch landschap werden in het beeldregieplan bedrijventerrein Gaasperwaard gezien als 'historisch waardevol'. Het is onbegrijpelijk dat er 9 jaar later medewerking wordt verleend aan dit plan voor een windpark.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: In het beeldregieplan staat het volgende genoemd: De overgangszone Biezenweg vormt een overgang tussen het aaneengesloten bedrijvenlandschap van het ten noorden van dit deelgebied gelegen bedrijfsterrein en het ten zuiden van het gebied gelegen agrarisch landschap (ten zuiden) van de Biezenweg. Langs de weg is de sfeer van het historische landschap voelbaar. Direct aan de weg zijn verschillende woningen en agrarische complexen aan te treffen. Enkele van deze te handhaven gebouwen of gebouwcomplexen zijn gelegen ten noorden van de Biezenweg, binnen het plangebied. In het plan voor de overgangszone Biezenweg wordt gestreefd naar handhaving en versterking van bestaande waarden en de afronding van de zuidelijke rand van het bedrijventerrein Gaasperwaard. Het gebied wordt vormgegeven als overgangszone. Het landschappelijk patroon van	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		weides, akkers, sloten en het reliëf van de oeverwal en oude rivierbedding vormt de basis voor het ruimtelijk-functioneel raamwerk. Duidelijk is dat deze overgangszone niet zover strekt dat het Windpark Autena, gelegen aan de andere kant van de snelweg, hier gevolgen voor heeft.	
12i.	Initiatiefnemer wil financiële compensatie aan de gemeente geven om de ruimtelijke kwaliteit op andere locaties te verbeteren. Het is niet duidelijk hoe daar invulling aan wordt gegeven (welke andere locatie en hoe ruimtelijke kwaliteit toevoegen).	In de anterieure overeenkomst zal een afspraak gemaakt worden over de jaarlijkse financiële bijdrage aan het Ruimtelijk Kwaliteitsfonds van de gemeente. Het Ruimtelijk Kwaliteitsfonds is vastgesteld op 5 juni 2013 ten behoeven van projecten ter verbetering van de kwaliteit van het landelijk gebied. De projecten die hiervoor in aanmerking komen zijn in de uitvoeringsparagraaf van de landschapsvisie 'Oog voor het platteland', die vastgesteld is op 11 maart 2014, benoemd.	Nee
12j.	Windturbines hebben subsidie nodig om rendabel te draaien. Initiatiefnemer heeft een winstoogmerk dat niet bij de gemeente hoort. Waarom kiest de gemeente dan toch voor windenergie?	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: De gemeente kiest niet voor het winstoogmerk van initiatiefnemer maar vanwege de geschikte locatie voor het invullen een doelstelling voor het opwekken van duurzame energie.	Nee
12k.	Het rendement van zonne-energie wordt nog verder ontwikkeld. Gemiste kans om de duurzaamheidsdoelstellingen te behalen met zonne-energie.	Zie thematische beantwoording.	Nee
12l.	In het ontwerpbestemmingsplan ontbreekt de Toekomstvisie Vianen 2025.	Zie thematische beantwoording.	Nee
12m.	Het natuuronderzoek is onvolledig vanwege te weinig aandacht voor biotopen, vogels en vleermuizen.	Zie thematische beantwoording.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
12n.	De gevolgen voor levend (pluim)vee zijn niet in kaart gebracht.	In zijn algemeenheid gaan windturbines zonder problemen samen met (pluim)veehouderij gezien de vele jaren ervaring met de exploitatie van windturbines in het buitengebied, zowel in Nederland als wereldwijd.	Nee
13.	Natuur- en Vogelwacht de Vijfheerenlanden		
13a.	<p>Natuurtoets Windpark Autena schiet tekort:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. de natuurelementen en de daaraan gebonden fauna zijn niet of nauwelijks onderzocht ii. te weinig onderzoek gedaan naar vogels buiten broedseizoen iii. weersomstandigheid bij 2 van de 3 watervogeltellingen waren ongunstig iv. onderzoek was gefocust op water- en weidevogels, niet op bosgebied v. bij de beoordeling van aanvaringslachtoffers is geen rekening gehouden met hoogte van het weglichaam en het viaduct naast de noordelijke turbine vi. er is te lichtvaardig uitgegaan dat de verstoring van broedvogels zal meevallen omdat er al verstoring is door het verkeer op de snelweg 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Wij hebben het bureau dat de natuurtoets heeft uitgevoerd om een reactie gevraagd. In bijlage 17 is deze integraal opgenomen.</p> <p>Wij hebben geen aanleiding om te veronderstellen dat deze aanvullende motivering tot en met punt 6 "Verstoring van broedvogels is te lichtvaardig opgepakt" inhoudelijk onjuist is en sluiten ons daarbij aan.</p>	Nee
13b.	De maat van de windturbines past niet bij het kleinschalige landschap.	Zie thematische beantwoording.	Nee
13c.	Er is onvoldoende rekening gehouden met de waarden van de EHS. Er is slechts gekeken naar de EHS vanwege een geringe overdraai van rotorbladen in geval van oostelijke of westelijke windrichtingen.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: in de Natuurtoets is wel degelijk breder gekeken naar een eventuele aantasting van de EHS, ondanks dat de bouw buiten het EHS gebied is gelegen.	Nee
13d.	Zonne-energie is een beter alternatief.	Zie thematische beantwoording.	Nee
13e.	Er kan beter gezocht worden naar geschikte locaties voor niet	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: "niet te	

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	te grote windturbines.	grote windturbines" leveren veel minder duurzame energie dan de huidige generatie grote windturbines. Daardoor zou er veel meer versturende locaties nodig zijn om hetzelfde resultaat qua elektriciteitsopbrengst te bereiken.	
14.	Vereniging Platform Vianen		
14a.	De CO2-reductie is minimaal zodat nut en noodzaak ter discussie staat.	Zie thematische beantwoording.	Nee
14b.	De natuurwaarden in dit gebied zijn hoog, onder meer gelet op het nabijgelegen ecoduct over de A2. Verstoring van fauna zal optreden. De kippen bij de biologische kippeneierenbedrijf zullen worden verstoord.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Zie ook de beantwoording met betrekking tot de kippenhouderij onder 2d.	Nee
14c.	De afstanden tot omliggende woonbebouwing bedraagt tussen de 350 en 450- meter. Elders in Europa geldt een wettelijke afstand van minimaal 1500 meter. Gevreesd wordt voor geluidsoverlast, trillingen, slagschaduw en schittering, alsmede de gezondheid bij omwonenden en werknemers bij bedrijven in de omgeving.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: In Nederland geldt geen wettelijke minimumafstand maar dient te worden aangetoond dat de gevolgen voor de omliggende bestemmingen aanvaardbaar zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat het woon- en leefklimaat ter plaatse van de omliggende woonbebouwing voldoet aan de wettelijke normen en ook overigens aanvaardbaar is.	Nee
14d.	Omdat geen alternatieve locaties zijn onderzocht wordt opgeroepen om te komen tot een eigen beleidsvisie op het gebied van windenergie en/of andere duurzame energievormen.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Een paar jaar geleden heeft de gemeente Vianen al onderzoek gedaan naar kansrijke locaties voor het bouwen van windmolens. Dit in het kader van het bestemmingsplan Landelijk Gebied dat toen werd geschreven. Uit dit onderzoek bleek dat de huidige locatie de enige kansrijke locatie in de gemeente is. De locatie voldoet namelijk aan alle wettelijke normen. De plaats voor windmolens is toen echter niet meegenomen in het	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>bestemmingsplan, omdat het college 'daar toen nog niet aan wilde'.</p> <p>Nu vindt de gemeente Vianen het belangrijk om bij te dragen aan duurzame energie. Alle ontwikkelaars (energieleveranciers, coöperaties, particuliere ontwikkelaars etc) hadden de mogelijkheid om windmolens in de gemeente te bouwen. Eneco was de eerste en enige die een aanvraag heeft gedaan. De gemeente kon snel akkoord gaan met het voorstel, omdat de locatie een paar jaar geleden ook als enige kansrijke locatie uit het onderzoek van de gemeente Vianen naar voren kwam.</p>	
15.	Reclamant 15		
15a.	Ongewenste horizonvervuiling en landschap	Zie thematische beantwoording.	Nee
15b.	Aantasting van flora en fauna	Zie thematische beantwoording.	Nee
15c.	Zijn er alternatieve locaties overwogen?	Zie thematische beantwoording.	Nee
15d.	Gevreesd wordt voor geluidsoverlast. Toename van 1 tot 3 dB betekent een circa 3x zo luid geluidsniveau. Cumulatie met wegverkeer maakt geluidstoename nog meer.	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend:</p> <p>Een toename van 1 tot 3 dB betekent maximaal een verdubbeling van het geluidsniveau hetgeen naar onze mening aanvaardbaar is. "In de praktijk blijkt dat een toename (of afname) van 3 dB net hoorbaar is en dat een toename van 10 dB wordt ervaren als een verdubbeling van het geluid" (Geluid luistert nauw, Informatie over bestrijding van wegverkeerslawaaï, Rijkswaterstaat, februari 2010).</p>	Nee
15e.	Waar is de verwachting dat nog steeds aan de geluidnormen kan worden voldaan bij verschuiving van de windturbines over 30 meter op gebaseerd?	Het is algemeen bekend dat het verschuiven van een geluidbron over een korte afstand ten opzichte van de ontvanger slechts tot een marginaal verschil leidt.	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		Daarnaast beschikken de windturbines over instellingen om de geluidsproductie te kunnen verlagen en zo aan de normen te kunnen voldoen. Bij de aanvraag omgevingsvergunning zal een melding moeten worden gevoegd waarbij uit een akoestische rapport blijkt dat de daadwerkelijk toe te passen windturbine voldoet aan de normen.	
15f.	Het is onduidelijk hoe hoog de windturbines worden.	De regels in het bestemmingsplan zijn helder over de maximale afmetingen: de hoogte (ashoogte) mag maximaal 100 meter bedragen, de rotordiameter maximaal 131 meter. De tiphoogte is dus maximaal 165,5 meter.	Nee
15g.	Het af- en aanschakelen van windturbines ten behoeve van de stilstand om slagschaduw te beperken levert geluid op.	Het af- en aanschakelen van windturbines ten behoeve van de stilstandvoorziening gaat niet gepaard met extra geluid omdat dit een ingestelde maatregel betreft die automatisch en rustig wordt uitgevoerd door het uit de wind draaien van de bladen ("pitchen").	Nee
15h.	Ondanks de stilstandvoorziening kan er nog gedurende 17 dagen overlast zijn. Waarom niet gekozen voor volledig voorkomen van slagschaduw?	Het is aanvaardbaar dat er nog enige slagschaduw plaatsvindt. Het geheel voorkomen van slagschaduw bij alle omliggende gevoelige bebouwing zou leiden tot zeer grote stilstand omdat dan vaak vanwege de draaiende zon steeds voor elkaar opvolgende objecten stilstand plaatsvindt. De GGD heeft het advies gegeven om de slagschaduw voor de dorpskern Hagestein en de bebouwde kom van Vianen te voorkomen. Eneco zal de stilstandsvoorziening zo instellen dat er geen slagschaduw op deze gebieden ontstaat.	Nee
15i.	De waarde van de woningen kan dalen. Is er een planschade risicoanalyse gemaakt?	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Er is geen planschade risicoanalyse gemaakt omdat	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		zulks niet noodzakelijk was en de totale planschade werd ingeschat als beperkt (zie thematische beantwoording).	
15j.	Het CBP heeft in juni 2013 het kabinet geadviseerd om plannen voor windmolens op land 5 jaar uit te stellen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
16.	Reclamant 16		
16a.	Wij zullen zeker last krijgen van geluid, slagschaduw en trillingen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
16b.	De waarde van onze woning zal dalen omdat we vanuit de tuin recht op de windturbines kijken.	Zie thematische beantwoording.	Nee
16c.	Hoe komt u er bij om windturbines op de rand van een beschermd natuurgebied "Het Utrechts Landschap" te zetten?	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Er is een uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten op de Ecologische Hoofdstructuur in beheer bij "Het Utrechts Landschap". Hieruit blijkt dat er geen effecten op de EHS zijn en "Het Utrechts Landschap" heeft geen zienswijze tegen het windpark ingediend.	Nee
16d.	Windturbines leveren 135 kg kernafval per 1 mgw (zie Baotou windmolens).	Bij de productie van Neodymium in Baotou wordt gemeld dat er kernafval ontstaat, dit wordt onderschreven door minister Kamp (zie bijlage 18). Slechts een aantal windturbines (minder dan 20% van het aanbod) gebruikt Neodymium.	Nee
16e.	Wij verzoeken u te kijken naar een alternatief zoals zonnepanelen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
17.	Reclamant 17		
17a.	Er is te weinig informatie vertrekt. Het lijkt alsof de burger geen invloed of zeggenschap heeft.	In het voortraject is er regelmatig informatie uitgewisseld. Ook deze procedure is er op gericht om	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		informatie te vertrekken en de reactie van de burger te vernemen. De burger heeft daarmee zeggenschap, ook via de politieke kanalen.	
17b.	Er zijn veel betere plekken dan in de EHS, op 300 meter van een uniek natuurgebied.	Zie thematische beantwoording.	Nee
17c.	De windturbines zouden worden in een zogenaamd categorie 11 gebied maar dit is een heel smalle strook, grenzend aan een heel groot gebied Categorie 111 waarop de windturbines zeker invloed zullen hebben.	Hier wordt gerefereerd naar het Streekplan 2005-2015. Het Streekplan 2005-2015 is ingehaald door de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 zodat niet meer wordt getoetst aan het Streekplan 2005-2015.	Nee
17d.	In Duitsland en Frankrijk geeft de gezondheidsraad een adviesafstand van 1500 meter, in Nederland geldt nog de achterhaalde afstand van 400 meter. De eerste woning ligt op 350 meter.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: In Nederland geldt geen wettelijke minimumafstand maar dient te worden aangetoond dat de gevolgen voor de omliggende bestemmingen aanvaardbaar zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat het woon- en leefklimaat ter plaatse van de omliggende woonbebouwing voldoet aan de wettelijke normen en ook overigens aanvaardbaar is.	Nee
17e.	Ook in de zomermaanden met lage zon zou er slagschaduw kunnen optreden, niet alleen tijdens zonnige winterdagen zoals in het rapport is aangegeven.	Bij het onderzoek is jaarrond berekend hoeveel slagschaduw moet worden verwacht en waar slagschaduw optreedt is afhankelijk van de stand van de zon gedurende het jaar en het etmaal. De totale omvang aan slagschaduw zal bij elke woning onder de norm blijven.	Nee
17f.	Het gemiddelde van 47 dB kan leiden tot piekbelastingen die veel hoger liggen – dat kan schadelijk zijn.	Windturbines produceren een constant geluidsniveau, afhankelijk van de windsnelheid. Daardoor is er geen sprake van piekbelastingen die veel hoger liggen dan het gemiddelde.	Nee
17g.	Wij ontvangen graag een geluidbelastingkaart omdat de geluidbelasting ook zonder de windturbines al boven de norm zit en de momenten van beperkte geluidsoverlast tot het	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Binnen het kader van de huidige procedure kunnen geen gegevens worden verstrekt met betrekking tot de	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	verleden behoren omdat de windturbines 24 uur per etmaal in werking zijn.	huidige geluidsbelasting van uw woning.	
17h.	Windmolens produceren laagfrequent geluid waarvoor in elk geval 1 bewoner van de Bolgerijsekade gevoelig is.	Zie thematische beantwoording. In het GGD advies staat hierover het volgende: "Het laagfrequente geluid in de omgeving van de A2 wordt –ook na plaatsing van de windturbines– volledig bepaald door het wegverkeer. De windturbines zullen niet leiden tot een waarneembare hogere geluidbelasting in het laagfrequent gebied". Bij de beoordeling van de gevolgen kunnen we niet anders dan uitgaan van de gebruikelijke normen voor de "gemiddelde" waarnemer.	Nee
17i.	Er zijn veel gevallen van stilzetten van windturbines vanwege geluidshinder en slagschaduw. Dat wordt hier ook gevreesd.	Om aan de normen te voldoen is het mogelijk en zelfs gebruikelijk dat windturbines tijdelijk moeten worden stilgezet. Ook voor deze locatie geldt dat stilstand ten behoeve van het beperken van slagschaduw wordt voorzien. Afhankelijk van de geluidsemissie van merk en type de definitieve windturbine is wellicht ook stilstand vanwege de geluidnormen nodig. Initiatiefnemer kan zelf de keuze van merk en type maken binnen de in het bestemmingsplan opgenomen maximale maatvoering, in de wetenschap dat de exploitatie van het windpark zal moeten voldoen aan de normen.	Nee
17j.	Visuele hinder door de grootte van de windturbines.	Zie thematische beantwoording.	Nee
17k.	De woningen zullen in waarde dalen.	Zie thematische beantwoording.	Nee
17l.	De gemeente geeft zelf aan dat het gebied open moet blijven maar gaat daar nu aan voorbij.	De openheid van het landschap is wel degelijk overwogen. Zie paragraaf 5.3.2. Naar onze mening is er geen onaanvaardbare inbreuk op de openheid in dit gebied omdat sprake is van weliswaar hoge	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		bouwwerken, maar met een slanke mast die uitzichten en doorzichten in het plangebied niet wegnemen. De locatie ligt in de overgang naar stedelijk gebied waardoor de windturbines vanaf de meeste zichtpunten gezien tegen een stedelijke achter- of voorgrond.	
17m.	Het belang van de windturbines op deze locatie weegt niet op tegen de gevolgen op deze locatie.	Zie thematische beantwoording.	Nee
17n.	Het zal veel nadelige invloed op de natuur hebben.	Zie thematische beantwoording.	Nee
18.	Reclamant 18		
18a.	Het plan is strijdig met de PRS en PRV van provincie Utrecht die andere gebieden voor windturbines had uitgezocht.	De locatie is niet in strijd maar in overeenstemming met het provinciaal beleid en regelgeving. Zie de toelichting in paragraaf 3.3 van de toelichting.	Nee
18b.	<p>Ten aanzien van de DPO-leiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Trillingen zullen de breukans van de DPO leiding nog groter maken dan de berekende toename. ii. Er zou een waarborg zijn om de leiding te beschermen maar onduidelijk is wat dat betekent. iii. De leiding wordt regelmatig met een helikopter geïnspecteerd hetgeen door de draaiende rotorbladen gevaarlijk is. iv. Slijtage en afbreken van rotorbladen kan gevaarlijk zijn voor de DPO-leiding. 	<p>Reactie:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Windturbines veroorzaken nauwelijks trillingen in de grond. Net buiten de fundering zijn de trillingen nauwelijks nog waarneembaar. Daarom kunnen windturbines ook geplaatst worden op of nabij waterkeringen die vaak trillingsgevoelig zijn. De DPO-leiding zal geen schadelijke trilling ondervinden van de windturbines. ii. De waarborg is gericht op het kruisen van de DPO-leiding met een ontsluitingsweg voor het windpark. Er geldt in dat geval een vergunningplicht en de leidingbeheerder dient tevoren toestemming te verlenen voor de wijze van uitvoering van de weg die de leiding kruist. iii. Het luchtverkeer zal inderdaad rekening moeten 	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>houden met de aanwezigheid van windturbines. Dat geldt ook voor helikopters die de leiding inspecteren. Dat daarbij sprake zal zijn van onveilige situaties is niet aannemelijk omdat de windturbines goed zichtbaar zijn en rotorbladen zelf geen windverplaatsing veroorzaken maar bewegen in de wind.</p> <p>iv. In het veiligheidsonderzoek is rekening gehouden met slijtage en afbreken van rotorbladen zodat de gevolgen daarvan bekend zijn en zijn afgewogen bij de besluitvorming.</p>	
18c.	<p>Ten aanzien van geluid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gebied ondervindt een veel hogere geluidsbelasting door verbreding van de A27 waarmee geen rekening is gehouden. - In andere landen geldt een wettelijke minimumafstand van 1500 meter, hier wordt een minimale afstand van 400 meter geadviseerd. - Mensen ondervinden gezondheidsklachten. - Dieren verdwijnen. Vogels krijgen geen jongen meer. - Geluid draagt ver. Afstand windturbine / geluidgevoelig object zou 12 maal rotordiameter moeten zijn. 	<p>Zie thematische beantwoording. Aanvullend: In Nederland geldt geen wettelijke minimumafstand maar dient te worden aangetoond dat de gevolgen voor de omliggende bestemmingen aanvaardbaar zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat het woon- en leefklimaat ter plaatse van de omliggende woonbebouwing voldoet aan de wettelijke normen en ook overigens aanvaardbaar is. De verbreding van de A27 zal kunnen leiden tot een hogere geluidsproductie, maar door het treffen van mitigerende maatregelen kan deze ook beperkt worden. Op dit moment wordt een MER opgesteld voor het project A27 Houten – Hooipolder om de gevolgen van de verbreding inzichtelijk te maken. Omdat nog niet concreet is wat de gevolgen van de verbreding zullen zijn, kan er in de besluitvorming over onderhavig plan nog geen rekening mee worden gehouden. In de besluitvorming over de verbreding van de A27 zal het windpark wel als autonome ontwikkeling moeten worden</p>	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		meegenomen waardoor de cumulatieve effecten van het windpark met de verbreding van de A27 in de besluitvorming over de verbreding zullen worden meegenomen.	
18d.	Visueel: <ul style="list-style-type: none"> - Het landschap wordt aangetast - De visualisaties geven een onjuiste impressie. 	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: Uiteraard kan niet vanuit elk denkbaar zichtpunt een visualisatie worden gemaakt. Het totaal aan visualisaties geven naar onze mening wel een goede impressie van de toekomstige situatie.	Nee
18e.	Reclamant verzoekt een functionele maatbestemming wonen/recreatie/natuur op H79 door te voeren.	Dit bestemmingsplan voorziet in een specifieke herbestemming voor een windpark met bijbehorende infrastructuur. Een verzoek tot wijziging van de bestemming van een in de nabijheid gelegen perceel kan daarin niet worden meegenomen omdat er geen relatie met het windpark bestaat.	Nee
18f.	Er kan beter gezocht worden naar geschiktere locaties op meer dan 2,5 km van bewoning.	Zie thematische beantwoording.	Nee
19.	Reclamant 19		
19a.	Afgelopen 11 jaar al veel ingeleverd aan "beleving van het landschappelijk karakter". Grenzen zijn bereikt.	Ook een landschappelijk gebied grenzend aan snelwegen en het stedelijk gebied is onderhevig aan veranderingen. Naar onze mening is de aanwezigheid van het windpark aanvaardbaar voor de omgeving. Zie verder thematische beantwoording.	Nee
19b.	De Biezenweg in Hagestein en het aangrenzend agrarisch landschap werden in het beeldregieplan bedrijventerrein Gaasperwaard gezien als 'historisch waardevol'. Dit geldt toch ook 9 jaar later nog steeds.	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: In het beeldregieplan staat het volgende genoemd: De overgangszone Biezenweg vormt een overgang tussen het aaneengesloten bedrijvenlandschap van het ten noorden van dit deelgebied gelegen bedrijfsterrein en	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
		<p>het ten zuiden van het gebied gelegen agrarisch landschap (ten zuiden) van de Biezenweg. Langs de weg is de sfeer van het historische landschap voelbaar. Direct aan de weg zijn verschillende woningen en agrarische complexen aan te treffen. Enkele van deze te handhaven gebouwen of gebouwcomplexen zijn gelegen ten noorden van de Biezenweg, binnen het plangebied. In het plan voor de overgangszone Biezenweg wordt gestreefd naar handhaving en versterking van bestaande waarden en de afronding van de zuidelijke rand van het bedrijventerrein Gaasperwaard. Het gebied wordt vormgegeven als overgangszone. Het landschappelijk patroon van weides, akkers, sloten en het reliëf van de oeverwal en oude rivierbedding vormt de basis voor het ruimtelijk-functioneel raamwerk.</p> <p>Duidelijk is dat deze overgangszone niet zover strekt dat het Windpark Autena, gelegen aan de andere kant van de snelweg, hier gevolgen voor heeft.</p>	
19c.	Het Rijk (Structuurvisie Windenergie op Land) wil grootschalige windenergielocatie om versnippering en verstoring zoveel mogelijk te voorkomen	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: het Rijk heeft inderdaad ingezet op grootschalige locaties voor windenergie op land. Maar daarnaast dienen ook de kleinschalige projecten gerealiseerd te worden om de doelstellingen te kunnen realiseren. Daarvoor zijn de provincies en gemeenten verantwoordelijk. Dit project is bovendien een project dat al jaren in ontwikkeling is, voordat het recente rijksbeleid is vastgesteld.	Nee
19d.	Windturbines zijn niet duurzaam, onder meer door subsidie. Daardoor is er gebrek aan innovatie, de windturbine is	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: of een windturbine uitontwikkeld is doet in deze procedure niet	Nee

Nr.	Samenvatting zienswijze	Beantwoording	Aanpassing ontwerp?
	uitontwikkeld.	ter zake.	
19e.	Windturbines hebben subsidie nodig om rendabel te draaien. Initiatiefnemer heeft een winstoogmerk dat niet bij de gemeente hoort. Waarom kiest de gemeente dan toch voor windenergie?	Zie thematische beantwoording. Aanvullend: De gemeente kiest niet voor het winstoogmerk van initiatiefnemer maar vanwege de geschikte locatie voor het invullen een doelstelling voor het opwekken van duurzame energie.	Nee
19f.	Gemiste kans om de duurzaamheidsdoelstellingen te behalen met zonne-energie.	Zie thematische beantwoording.	Nee
19g.	De Toekomstvisie Vianen 2025 kent een hoofdkeuze voor "historische en landschappelijke waarde". Dat strookt niet met het plaatsen van 165 meter hoge windturbines in de omgeving van Bolgerijen/Autena.	Zie thematische beantwoording.	Nee
19h.	Windturbines zijn onveilig zo blijkt uit een recent onderzoek van het Engelse Caithness Windfram Information Forum.	Zie thematische beantwoording.	Nee